

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีพิมพ์ประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของข้าวพันธุ์อาร์เจ๓๓ (*Oryza sativa* 'RJ33') ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชมดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชมดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันตีพิมพ์ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางวิลาวัลย์ ไคร์ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ข้าวพันธุ์อาร์เจ33
(*Oryza sativa* 'RJ33')

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล บริษัท รวมใจพัฒนาความรู้ จำกัด
ที่อยู่ 98 หมู่ที่ 7 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทรศัพท์ 0 2516 8679

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวพันธุ์ อาร์เจ33 (RJ33) (RJP189007-14-1-1-1-2-1-1) ข้าวเจ้าขาวพื้นแข็งไม่ไวต่อช่วงแสง อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 93 วัน ลักษณะทรงกอตั้ง เมล็ดเรียวยาว เริ่มการผสมพันธุ์ในปี พ.ศ. 2561 เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างข้าวสายพันธุ์ RJPF172004 เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง ปริมาณอมิโลสสูง เป็นสายพันธุ์แม่ และข้าวสายพันธุ์ RPHC174040 เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุสั้น ผลผลิตสูง เป็นสายพันธุ์พ่อ ซึ่งทั้งสองสายพันธุ์เป็นข้าวเจ้าสายพันธุ์ปรับปรุงภายในสถานีวิจัยรวมใจพัฒนาความรู้ ดำเนินการผสมพันธุ์จนได้ลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) ปล่อยให้มีการผสมตัวเองได้ลูกชั่วที่ 2 (F_2) นำมาปลูกคัดเลือกโดยวิธีแบบสืบประวัติ (Pedigree Method) คัดเลือกต้นข้าวที่ออกดอกเร็ว ลักษณะทรงต้นดี การติดเมล็ดดี รูปร่างเมล็ดเรียวยาว ปล่อยให้ผสมตัวเองได้ประชากรชั่วที่ 3 (F_3) ปลูกคัดเลือกสายพันธุ์แบบกต่อแถวจนได้ข้าวสายพันธุ์ปรับปรุงชั่วที่ 4 (F_4) และนำไปปลูกศึกษาพันธุ์ขั้นสูงเพื่อความสม่ำเสมอของแต่ละสายพันธุ์ปรับปรุงชั่วที่ 5 (F_5) จนได้ข้าวสายพันธุ์ปรับปรุงชั่วที่ 6 (F_6) ปลูกทดสอบผลผลิตและวิเคราะห์คุณภาพเมล็ดทางกายภาพและทางเคมี แล้วนำไปปลูกประเมินลักษณะทางการเกษตรและผลผลิต คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีลักษณะ อายุสั้น ทรงกอตั้ง เมล็ดข้าวเปลือกเรียวยาว แล้วนำไปปลูกเปรียบเทียบศักยภาพการให้ผลผลิต 4 สถานที่ ได้แก่ สถานีวิจัยรวมใจพัฒนาความรู้ จังหวัดปทุมธานี แปลงเกษตรกร จังหวัดปทุมธานี แปลงเกษตรกรเกษตรกร จังหวัดสุพรรณบุรี และแปลงเกษตรกร จังหวัดชัยนาท 2 ฤดูกาล คือ ฤดูแล้ง 2565 (มีนาคม ถึง มิถุนายน) และฤดูนาปี 2565 (สิงหาคม ถึง พฤศจิกายน) เพื่อประเมินลักษณะทางการเกษตรและองค์ประกอบผลผลิต คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีการปรับตัวได้ดี ทรงต้นดี และให้ผลผลิตสูง จากนั้นนำไปปลูกเปรียบเทียบผลผลิตกับพันธุ์เปรียบเทียบมาตรฐาน (พันธุ์ช41 และพันธุ์ช85) ในแปลงเกษตรกร (Farmers Field Yield Trial) ณ จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดชัยนาท ฤดูแล้ง 2566 (มีนาคม ถึงมิถุนายน) และทดสอบเสถียรภาพการให้ผลผลิต ณ จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดชัยนาท ฤดูแล้ง 2566 (สิงหาคม ถึงพฤศจิกายน) (ตารางที่ 1) พบว่า สายพันธุ์ RJP189007-14-1-1-1-2-1-1 เป็นสายพันธุ์ข้าวพื้นแข็งไม่ไวต่อช่วงแสง สามารถปรับตัวได้ดีในพื้นที่ปลูกทดสอบ ทั้ง 2 สถานที่ และให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงถึง 1,320 กิโลกรัมต่อไร่ (ความชื้นร้อยละ 25) จึงได้ตั้งชื่อพันธุ์ว่า อาร์เจ33 (RJ33)

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	ขั้นตอนการดำเนินงาน	สถานที่
นาปี 2561	ข้าวสายพันธุ์ RJPF172004 x ข้าวสายพันธุ์ RPHC4040	สถานีวิจัยรวมใจพัฒนาความรู้ จังหวัดปทุมธานี
	↓	
นาปรัง 2562	F ₁ ปลุกประชากร F ₁ แบบต้นเดียว	
	↓	
นาปี 2562	F ₂ ปลุกประชากร F ₂ แบบรวม คัดเลือกลักษณะต้น ที่ตรงตามวัตถุประสงค์	
	↓	
นาปรัง 2563	F ₃ ปลุกประชากร F ₃ แบบกต่อแถว	
	↓	
นาปี 2563	F ₄	
	↓	
นาปรัง 2564	ปลูกศึกษาพันธุ์ขั้นต้น เปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐาน	
	↓	
นาปี 2564	F ₅ ปลูกศึกษาพันธุ์ขั้นสูง ศึกษาความสม่ำเสมอของแต่ละสายพันธุ์	
	↓	
นาปี 2564	F ₆ ปลูกทดสอบผลผลิต วิเคราะห์คุณภาพเมล็ดทางเคมีและทางกายภาพ	
	↓	
นาปรัง 2565	ประเมินลักษณะทางการเกษตรและองค์ประกอบผลผลิต	สถานีวิจัยรวมใจพัฒนาความรู้ จ. ปทุมธานี แปลงเกษตรกร
	↓	
นาปี 2565	ประเมินลักษณะทางการเกษตรและองค์ประกอบผลผลิต	จ. ปทุมธานี จ. สุพรรณบุรี และจ. ชัยนาท
	↓	
นาปรัง 2566	ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตในนาราชบุรี	แปลงเกษตรกร จ. สุพรรณบุรี และจ. ชัยนาท
	↓	
นาปี 2566	ปลูกทดสอบเสถียรภาพการให้ผลผลิต	
	↓	
	RJP189007-14-1-1-1-2-1-1	

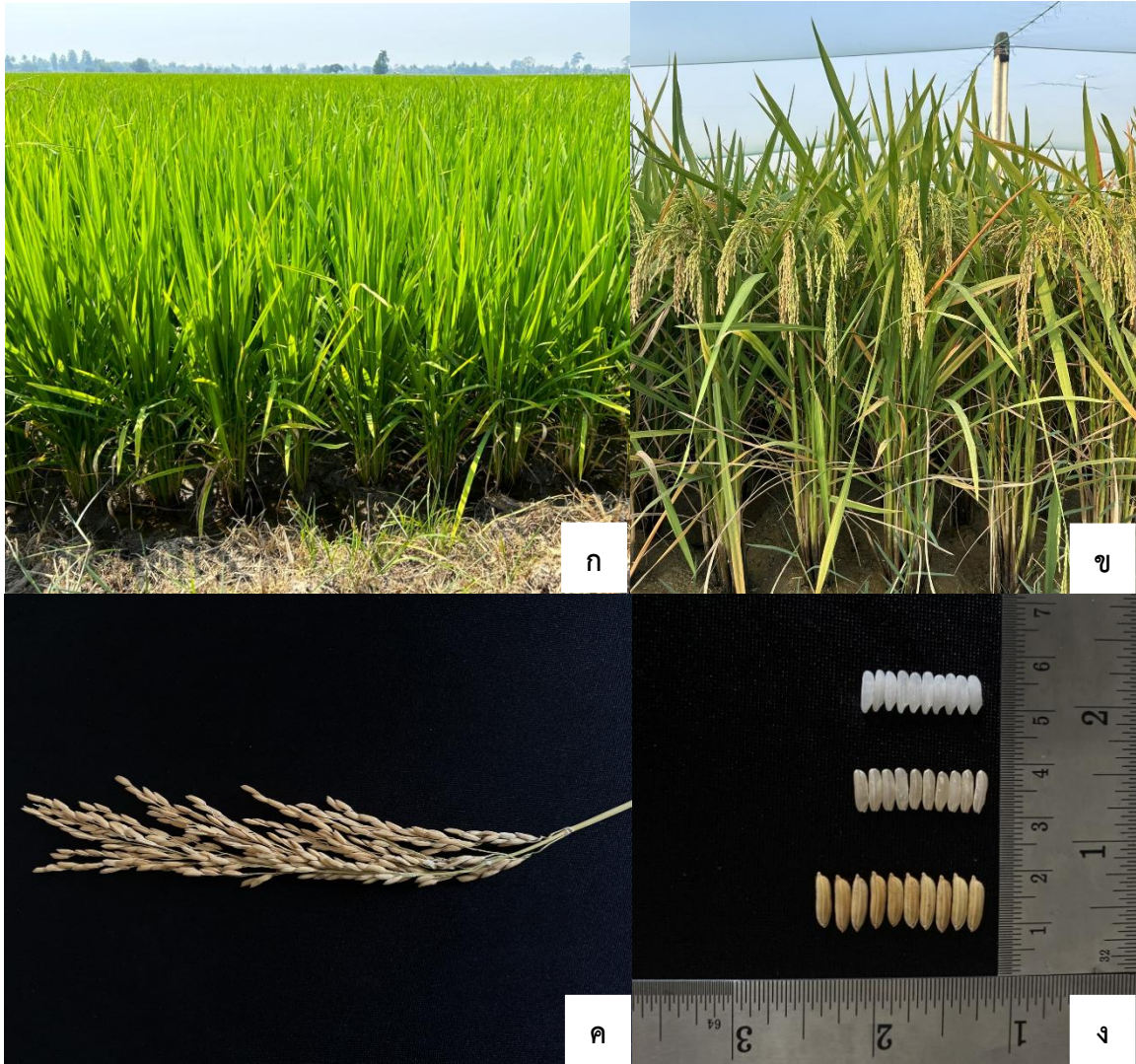
ตารางที่ 1 ข้อมูลการเปรียบเทียบศักยภาพการให้ผลผลิตในแปลงเกษตรกร พันธุ์อาร์เจ33 (RJ33) กับพันธุ์เปรียบเทียบมาตรฐาน (กข41 และ กข85)

พันธุ์	ศักยภาพการให้ผลผลิตในแปลงเกษตรกร (กก./ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
	ฤดูนาปรัง 2566	ฤดูนาปี2566	
อาร์เจ33 (RJ33)	1,400	1,240	1,320
กข41	985	1,125	1,055
กข85	1,085	1,110	1,098

ข้อมูลน้ำหนักสดเฉลี่ย

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าวพันธุ์อาร์เจ33 ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Oryza sativa</i> 'RJ33' วงศ์ Poaceae พีชลมลูกข้าวเจ้า ไผ่ไวต่อช่วงแสง
ต้น	ทรงกอตั้ง ลำต้นแข็งไม่หักล้มง่าย ปล้องสีเขียว ความสูงของต้นถึงคอรวง 80.33 เซนติเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปแถบ กว้าง 1.62 เซนติเมตร ยาว 29 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบมีขนบ้างเล็กน้อย กาบใบสีเขียว หูใบสีเขียว ใบสีเขียว ใบธงตั้งตรง กว้าง 2.27 เซนติเมตร ยาว 40.33 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	จำนวนรวงต่อกอ 16 รวง ระวังถี่ คอรวงยาว (ฐานคอรวงพันกาบใบธง) ก้านรวงอ่อนโค้ง กลีบรองดอกสีฟาง ยอดเกสรเพศเมียสีขาว รวงยาว 26.3 เซนติเมตร
ผล/เมล็ด	เปลือกเมล็ดสีฟาง กลีบรองดอกสีฟาง หางสั้นบางเมล็ด ข้าวเปลือกกว้าง 2.50 มิลลิเมตร ยาว 10.41 มิลลิเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด 32.40 กรัม จำนวนเมล็ดต่อรวง 290 เมล็ด เปอร์เซ็นต์การติดเมล็ดร้อยละ 71.28
ลักษณะอื่นๆ	<ol style="list-style-type: none"> รูปร่างเมล็ดเรียวยาว ประเภทเมล็ดยาวชั้นที่ 1 เมล็ดข้าวกล้องสีน้ำตาลอ่อน ข้าวสารใส ความเป็นท้องไขปานกลาง คุณภาพการขัดสีดี (47 เปอร์เซ็นต์) ปริมาณอมีโลสสูง (26.30 เปอร์เซ็นต์) ความคงตัวของแป้งสุกปานกลาง (60 มิลลิเมตร) ค่าการสลายเมล็ดในด่าง (1.7% KOH) 7.00 อุณหภูมิแป้งสุกต่ำ อัตราการยืดตัวปกติ (1.40 เท่า) ไม่มีความหอม ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระดับปานกลาง และต้านทานโรคไหม้และขอบใบแห้งปานกลาง อายุการเก็บเกี่ยวอยู่ที่ 87 วัน หลังปักดำ หรือ 93 วัน หลังหว่านน้ำตาม ให้ผลผลิตน้ำหนักสดเฉลี่ย 1,320 กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกในพื้นที่นาชลประทาน และควรระวังโรคเมล็ดต่างในช่วงฤดูฝน

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวพันธุ์อาร์เจ33
ก ทรงกอ ข ระยะโน้มรวง ค รวง ง ของเมล็ด

ข้าวพันธุ์อาร์เจ33